

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Για την κύρωση από τη Βουλή των Ελλήνων του «Μνημονίου Κατανόησης μεταξύ του Υπουργείου Εξωτερικών της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Εξωτερικών της Δημοκρατίας της Αρμενίας για θέματα σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση».

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Η Αρμενία αποτελεί εταίρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας (ΕΠΓ) και συμμετέχει ενεργά στην Ανατολική Εταιρική Σχέση, ήτοι την πολιτική που αναπτύσσει η ΕΕ με τις έξι πρώην σοβιετικές δημοκρατίες: Αζερμπαϊτζάν, Αρμενία, Γεωργία, Λευκορωσία, Δημοκρατία της Μολδαβίας και Ουκρανία.

Στόχος της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης είναι η στενότερη πολιτική συνεργασία και η σταδιακή οικονομική ενσωμάτωση με την ΕΕ των ως άνω χωρών. Το θεσμικό πλαίσιο των σχέσεων ΕΕ – Αρμενίας τυπικώς συνίσταται στην Συμφωνία Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας του 1999, αλλά, στο πλαίσιο της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης, ευρίσκονται σε τελικό στάδιο της διαπραγμάτευσης η Συμφωνία Σύνδεσης και το αναπόσπαστο τμήμα αυτής, η Πρωθυμένη και Περιεκτική Συμφωνία Ελευθέρου Εμπορίου, που αμφότερες αναμένεται να μονογραφούν, εκτός απροόπτου, τον Νοέμβριο 2013. Αρργοί στις προσπάθειες υιοθέτησης των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων, που θα καταστήσουν δυνατή την επιτυχή ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων των ως άνω συμφωνιών, είναι τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, όσο και τα κράτη-μέλη, σε διμερή βάση.

Η ιδέα της περαιτέρω ενίσχυσης της διμερούς συνεργασίας της χώρας μας με την Αρμενία, μέσω της υπογραφής ενός Μνημονίου Κατανόησης μεταξύ των Υπουργείων Εξωτερικών των δύο χωρών, επί ευρωπαϊκών ζητημάτων, είχε αποτελέσει και παλαιότερα αντικείμενο διμερών διαβουλεύσεων, στο πνεύμα αντιστοίχων, άλλωστε, κειμένων, που και άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν επεξεργασθεί με τη χώρα αυτή. Η Ελλάδα έχει, εξ άλλου, υπογράψει ανάλογο Μνημόνιο και με την Ουκρανία το 2009, το οποίο τέθηκε σε ισχύ το 2011 και ευρίσκεται υπό διαπραγμάτευση με άλλα κράτη της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης.

Γενικός στόχος του Μνημονίου είναι η διευκόλυνση της εδραίωσης των δημοκρατικών θεσμών και της κοινωνικο-οικονομικής ανάπτυξης της Αρμενίας. Ειδικότερα, το Μνημόνιο προβλέπει την παροχή τεχνογνωσίας για ζητήματα ευρωπαϊκής νομοθεσίας και για θέματα ΕΕ, όπως π.χ. για την οργάνωση της Νομικής Υπηρεσίας για το Ευρωπαϊκό Δίκαιο, δεδομένου ότι στους στόχους της

Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης περιλαμβάνεται η σταδιακή ενσωμάτωση και, συνεπώς, η υιοθέτηση, ως ένα βαθμό τουλάχιστον, του ευρωπαϊκού κεκτημένου στον οικονομικό και εμπορικό τομέα.

Το εν λόγω Μνημόνιο προβλέπει (Άρθρο 1) την δυνατότητα των Μερών να αναπτύξουν αμοιβαία συνεργασία στους ειδικότερους τομείς που αφορούν την περαιτέρω προσέγγιση της Αρμενίας στην ΕΕ. Η συνεργασία αυτή δεν περιορίζεται στα Υπουργεία Εξωτερικών, αλλά παρέχεται η δυνατότητα επέκτασής της σε άλλα Υπουργεία και φορείς, που θα μπορούσαν να κριθούν κατάλληλα για την υλοποίηση της συνεργασίας αυτής. Βασικός στόχος του Μνημονίου είναι η ενθάρρυνση της Αρμενίας για την υιοθέτηση μέτρων και πολιτικών που θα εναρμονίσουν το νομοθετικό της πλαίσιο με εκείνο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς τούτο να συνεπάγεται ενταξιακή πορεία. Ως μέσα για την επίτευξη του ως άνω στόχου αναφέρονται χαρακτηριστικά η παροχή εμπειρογνωμοσύνης, εξειδικευμένων γνώσεων και τεχνογνωσίας στην υλοποίηση των βέλτιστων πολιτικών της ΕΕ, που η χώρα μας διαθέτει, ως κράτος μέλος της Ένωσης επί τριακονταετία και πλέον.

Η εν λόγω συνεργασία εξειδικεύεται στην προετοιμασία και την υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων, προγραμμάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων δημοσίων υπαλλήλων, εκπαιδευτικών επισκέψεων, σεμιναρίων, κοινών σπουδών και ερευνών, και ανταλλαγής εμπειρογνομόνων. Περαιτέρω, προβλέπει την παροχή συνδρομής εμπειρογνομόνων για την ανάπτυξη της θεσμικής υποδομής και επαγγελματικής κατάρτισης δημόσιων υπαλλήλων και ατόμων, που εργάζονται σε κρατικά όργανα και ιδρύματα της Αρμενίας, σε θέματα που αφορούν τη διαδικασία προσέγγισης στο κεκτημένο της ΕΕ. Η ως άνω απαρίθμηση των πεδίων συνεργασίας από το άρθρο 1 του Μνημονίου δεν είναι εξαντλητική, αλλά ενδεικτική, δεδομένου ότι τα πεδία συνεργασίας διευρύνονται συνεχώς, ενώ νέες ανάγκες δημιουργούν νέα πεδία και, συνεπώς, παρέχεται το περιθώριο περαιτέρω συνεργασίας, πλέον των αναφερομένων τομέων.

Ακολουθώς εξειδικεύονται, στο ίδιο άρθρο, οι τομείς συνεργασίας που αφορούν στο θεσμικό πλαίσιο των σχέσεων ΕΕ-Αρμενίας (Συμφωνία Σύνδεσης, Προωθημένη και Περιεκτική Συμφωνία Ελευθέρου Εμπορίου, Συμφωνίες Διευκόλυνσης Θεωρήσεων και Επανεισδοχής), στη συνεργασία στο πλαίσιο της ΕΠΓ και της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης και στην ενίσχυση των διμερών επαφών. Με τον τρόπο αυτό καλύπτεται όλο το εύρος των ευρω-αρμενικών σχέσεων και δίδεται η ευκαιρία στη χώρα μας, όχι μόνο να συνδράμει την Αρμενία, αλλά και να προβάλλει τις δικές της προτεραιότητες σε θέματα ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος.

Στο άρθρο 2 του Μνημονίου αναλύεται το πλαίσιο εντός του οποίου θα λαμβάνει χώρα η διμερής συνεργασία, ήτοι μέσω τακτικών συναντήσεων σε υπηρεσιακό επίπεδο μεταξύ των Υπουργείων Εξωτερικών, με σκοπό την προετοιμασία ετησίων προγραμμάτων δράσης, την παρακολούθηση των υφισταμένων δράσεων και την επίλυση τυχόν προβλημάτων. Τα Μέρη διατηρούν, πάντως, τη διακριτική ευχέρεια να καθορίζουν τις συναντήσεις και εργασίες τους, ανάλογα με τις ανάγκες που θα προκύπτουν, προκειμένου να αποφεύγεται η διοργάνωση τυπικών, γραφειοκρατικού περιεχομένου, συναντήσεων και η ανάληψη ιδιαίτερα φιλόδοξων πρωτοβουλιών, πέραν από τις δυνατότητες των Μερών.

Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στο άρθρο 3, που αφορά την χρηματοδότηση των δράσεων. Η δυνατότητα χρηματοδότησης από τα διατιθέμενα από την ΕΕ Χρηματοδοτικά Μέσα προϋποθέτει την υπαγωγή των διμερώς εκπονουμένων προγραμμάτων σε αυτά, στο πλαίσιο των πολιτικών που αφορούν την Αρμενία. Η δυνατότητα αυτή διασφαλίζει, περαιτέρω, την συνοχή των προγραμμάτων και ευνοεί την ευελιξία ως προς τη χρηματοδότηση. Κρίθηκε, ωστόσο, σκόπιμο να παρέχεται, συμπληρωματικά, η δυνατότητα εκπόνησης και υλοποίησης προγραμμάτων, τα οποία θα εξυπηρετούν, βεβαίως, τον γενικό στόχο, αλλά δεν θα υπάγονται υποχρεωτικά ή ταυτόχρονα στον κοινοτικό προγραμματισμό. Για την ειδικότερη αυτή κατηγορία των προγραμμάτων προβλέπεται η δυνατότητα, χωρίς τούτο να είναι δεσμευτικό, χρηματοδότησης και από τους εθνικούς προϋπολογισμούς των Μερών, εφ' όσον οι συνθήκες το επιτρέπουν.

Το Μνημόνιο ισχύει επ' αόριστον, εφ' όσον κάποιο από τα Μέρη δεν το καταγγείλει και οι πραγματικές συνθήκες δικαιολογούν την ύπαρξή του.

Με βάση τα ανωτέρω, καθίσταται προφανές ότι η εκτέλεση του Μνημονίου συνάδει με τα εθνικά μας συμφέροντα, διότι παρέχεται αφ' ενός η δυνατότητα ενίσχυσης της συνεργασίας μας με την Αρμενία, την οποία η χώρα μας διευκολύνει, ώστε να εναρμονίσει τους θεσμούς της με τα πρότυπα της ΕΕ και αφ' ετέρου υπογραμμίζεται η θετική συμβολή της χώρας μας στην προώθηση της ΕΠΓ και της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης ειδικότερα, ενώ προφανής είναι η προώθηση της σταθερότητας στην περιοχή. Η ελληνική πλευρά, με το συγκεκριμένο Μνημόνιο, αποκτά ένα χρήσιμο εργαλείο στις σχέσεις της με την Αρμενία, με την περαιτέρω εμπέδωση σχέσεων εμπιστοσύνης και την δημιουργία δυνατοτήτων για την ανάπτυξη και των διμερών οικονομικών σχέσεων, περιλαμβανομένης της ανάπτυξης των εμπορικών σχέσεων και των επενδύσεων ελληνικών επιχειρήσεων στην Αρμενία. Συγχρόνως, επιβεβαιώνει το έντονο ενδιαφέρον μας για τις εξελίξεις στην Αρμενία και στην ευρύτερη περιοχή του Καυκάσου γενικότερα, και αποτελεί απτή απόδειξη του ενδιαφέροντος της Αθήνας στην προώθηση των ευρωπαϊκών πολιτικών στους τομείς της πολιτικής και

οικονομικής συνεργασίας, δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων, εκπαίδευσης, πολιτισμού κ.α. με την Αρμενία.

Θέτοντες τα ανωτέρω υπ' όψιν της Βουλής των Ελλήνων και λαμβάνοντας, συμπληρωματικά, υπ' όψιν τόσο το άριστο επίπεδο διμερών σχέσεων της Ελλάδας με την Αρμενία, όσο και την ενεργή συμμετοχή της χώρας μας στην ΕΠΓ, εισηγούμεθα την κύρωση του «Μνημονίου Κατανόησης μεταξύ του Υπουργείου Εξωτερικών της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Εξωτερικών της Αρμενίας για θέματα σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση».

Αθήνα, 4 Νοεμβρίου 2013

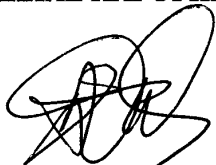
ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

**Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ**

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

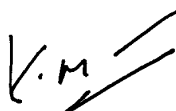
Κ. ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ι. ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

Κ. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ